

عوامل غفلت ۵- آرزوی دراز (قسمت دوم)

۵- آن‌ها کسانی هستند که خداوند از رحمت خویش دورشان ساخته، گوش‌های‌شان را کر و چشم‌های‌شان را کور کرده است! (۲۳)

آیا آن‌ها در قرآن تدبّر نمی‌کنند، یا بر دل‌های‌شان قفل نهاده شده است؟! (۲۴)

کسانی که بعد از روشن شدن هدایت برای آن‌ها، پشت به حق کردند، شیطان اعمال زشت‌شان را در نظرشان زینت داده و آنان را با آرزوهای طولانی فریفته است! (۲۵)

إِنَّ الَّذِينَ ارْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمْلَىٰ لَهُمْ
(محمد ۲۵)

سَوَّلَ از ماده "سَوَّلَ" (بر وزن قفل) به معنی حاجتی است که نفس آدمی نسبت به آن حریص است

(و به همین دلیل بعضی آن‌را به معنی "امید و آرزو" تفسیر کرده‌اند، چنان که در آیه ۳۶ طه نیز می‌خوانیم: قَدْ أُوتِيَ سُؤْلَكَ يَا مُوسَىٰ. - فرمود: «ای موسی! آن‌چه را خواستی به تو داده شد!)

و "تسویل" به معنی ترغیب و تشویق نسبت به اموری است که به آن حریص است، و نسبت این امر به شیطان به خاطر وسوسه‌هایی است که او در جان انسان می‌کند، و مانع هدایت او می‌شود.

جمله وَ أَمْلَىٰ لَهُمْ از ماده "املاء" به معنی ایجاد طول امل و آرزوهای دور و دراز است که انسان را به خود مشغول داشته و از حق باز می‌دارد.

تفسیر نمونه، ج ۲۱، ص ۴۷۲

در کافی ذیل آیه فوق از حضرت صادق علیه‌السلام روایت کرده فرمود این آیه نازل شده در حق اولی و دومی و سومی چه آن‌ها بر اثر ترک ولایت امیرالمؤمنین علیه‌السلام از ایمان برگشتند و مرتد شدند و نیز در حق تابعین و پیروان ایشان جاری است و مراد از شیطان در این آیه دومی است چه مردم را وسوسه کرد و نگذاشت آن‌ها بر ولایت امیرالمؤمنین علیه‌السلام ثابت و برقرار بمانند.

تفسیر جامع، ج ۶، ص ۳۵۰